

ผนวก ง

ระเบียบคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
ว่าด้วยการจดทะเบียนคนพิการ
พ.ศ. 2537

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการจดทะเบียน การกำหนดสิทธิ การเปลี่ยนแปลงสิทธิ และการขอสิทธิของคนพิการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 (6) และมาตรา 14 วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 คณะกรรมการจึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการว่าด้วยการจดทะเบียนคนพิการ พ.ศ. 2537”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเป็นนายทะเบียน ในส่วนภูมิภาคให้กรมประชาสัมพันธ์จังหวัดเป็นนายทะเบียน

ข้อ 4 ให้คนพิการขอจดทะเบียนได้ที่สำนักงานทะเบียนกลางสำหรับคนพิการกรมประชาสัมพันธ์ หรือสำนักงานทะเบียนคนพิการ ณ ที่ทำการประชาสัมพันธ์จังหวัดที่คนพิการนั้นมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่

ข้อ 5 การขอจดทะเบียนต้องมีหลักฐานดังต่อไปนี้

1. บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวข้าราชการ หรือบัตรประจำตัวคนต่างด้าว หรือเอกสารอื่นที่ทางราชการออกให้ (ถ้ามี)
2. สำเนาทะเบียนบ้าน
3. ภาพถ่ายขนาดหนึ่งนิ้ว จำนวนสองรูป
4. เอกสารรับรองความพิการโดยแพทย์ของโรงพยาบาลของทางราชการ และโรงพยาบาลอื่นที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

ข้อ 6 ในกรณีที่มีผู้ยื่นไปจดทะเบียนแทนคนพิการ หากไม่สามารถนำตัวคนพิการไปได้ตามมาตรา 14 วรรคสอง ให้นำหลักฐานดังต่อไปนี้ไปประกอบการจดทะเบียน

5. บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวข้าราชการหรือบัตรประจำตัวคนต่างด้าว หรือเอกสารอื่นที่ทางราชการออกให้คนพิการและของผู้จดทะเบียนแทน
6. ใบมอบอำนาจจากคนพิการหรือหนังสือรับรองจากทางราชการ
7. สำเนาทะเบียนบ้านของคนพิการและของผู้จดทะเบียนแทน
8. ภาพถ่ายของคนพิการขนาดหนึ่งนิ้ว จำนวนสองรูป
9. คำสั่งศาลในกรณีศาลสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถหรือไร้ความสามารถหรือการจัดตั้งผู้ปกครอง กรณีผู้เยาว์ไม่มีบิดามารดาหรือบิดามารดาถูกถอนอำนาจปกครอง
10. เอกสารรับรองความพิการโดยแพทย์ของโรงพยาบาลของทางราชการ และโรงพยาบาลอื่นที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

ข้อ 7 สิทธิของคนพิการที่จดทะเบียนแล้วได้รับสิทธิประโยชน์ในการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพ ดังนี้

การรักษาพยาบาล

1. การตรวจวินิจฉัย การตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการตรวจพิเศษด้วยวิธีอื่น
2. การให้ยา
3. การศัลยกรรม
4. การให้คำปรึกษา
5. การบำบัดรักษา
6. อื่น ๆ

การพัฒนา

1. การศึกษา
2. การฝึกอาชีพและแนะนำการประกอบอาชีพ
3. การสังคมสงเคราะห์
4. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม
5. อื่น ๆ

การฟื้นฟูสมรรถภาพ

1. การพยาบาลเวชกรรมฟื้นฟู
2. การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการได้ยินและสื่อความหมาย
3. การให้อุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพ
4. การเสริมสร้างสมรรถภาพหรือการเสริมสร้างความสามารถของคนพิการ
5. อื่น ๆ

สิทธิประโยชน์อื่น ๆ เช่น

1. ค่าทุนายความในหน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชน
2. ค่าจ้างล่ามภาษามือ
3. ค่าการจัดสัมมนาโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อคนพิการอื่น ๆ

ข้อ 8 เมื่อคนพิการได้รับสิทธิแล้ว อาจเปลี่ยนแปลงสิทธินอกจากที่ระบุไว้ในข้อ 7 ได้ หรือตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้เปลี่ยนแปลงสิทธิ

ข้อ 9 การสละสิทธิของคนพิการที่ได้รับสิทธิประโยชน์ตามข้อ 7 หากประสงค์จะขอ สละสิทธิให้คนพิการหรือผู้แทนยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนกลาง หรือนายทะเบียนจังหวัดที่คนพิการ มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่

ข้อ 10 ให้คนพิการหรือผู้แทนทำคำร้องยื่นต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ภายในกำหนด สามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับความไม่รับจดทะเบียนเป็นหนังสือจากนายทะเบียน

ประกาศ ณ วันที่ 14 กันยายน 2537

นายไพฑูรย์ แก้วทอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

ประธานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

ระเบียบคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
ว่าด้วยการจัดหาผลประโยชน์และการใช้จ่ายเงินกองทุน
ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2536

เพื่อให้การบริหารกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในการจัดหาผลประโยชน์และใช้จ่ายเงินของกองทุนเป็นประโยชน์แก่คนพิการทางการแพทย์ การศึกษา สังคม และการฝึกอาชีพ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 (5) และมาตรา 16 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการว่าด้วยการจัดหาผลประโยชน์ และการใช้จ่ายเงินของกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2536”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในระเบียบนี้

“คนพิการ” หมายความว่า คนพิการที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

ข้อ 4 ให้มีคณะอนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการตามมาตรา 11 ประกอบด้วยอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ เป็นประธาน รองอธิบดีที่อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์มอบหมายเป็นรองประธานผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมการแพทย์ ผู้แทนกรมการจัดหางาน ผู้แทนกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ผู้แทนกองนิติการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้อำนวยการกองคลัง กรมประชาสัมพันธ์ ผู้แทนสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ผู้แทนศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ ผู้แทนสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ผู้แทนคนพิการที่ได้จดทะเบียนแล้ว 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแต่งตั้งอีกไม่เกินสามคนเป็นอนุกรรมการ และหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

อนุกรรมการที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

ข้อ 5 ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. อนุมัติแผนงานและโครงการที่หน่วยงาน หรือองค์กรภาครัฐและเอกชนขอรับการสนับสนุน
2. ให้ความเห็นชอบการใช้จ่ายเงินกองทุน
3. ควบคุมและติดตามผลการดำเนินงานของกองทุน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแผนงานและโครงการที่หน่วยงานหรือองค์กรภาครัฐและเอกชนขอรับการสนับสนุน
4. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการกู้ยืมเงิน
5. ผ่อนผันการชำระหนี้เงินกู้
6. เสนอขออนุมัติให้ตัดหนี้สูญต่อคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
7. จัดหาเงินและทรัพย์สินสมทบกองทุน

ข้อ 6 กองทุนมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินงานและสงเคราะห์ช่วยเหลือคนพิการ และสนับสนุนสถาบันบริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการแพทย์ การศึกษา สังคม และการฝึกอาชีพ ตลอดจนศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

ข้อ 7 เงินกองทุนประกอบด้วย

8. เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
9. เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับบริจาคจากประชาชน จากนิติบุคคลหรือจากองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศ หรือที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม
10. ดอกผลของเงินกองทุนและจากการขายหรือหาประโยชน์จากทรัพย์สินที่ได้รับบริจาค
11. รายได้อื่น ๆ

ข้อ 8 การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

12. เป็นทุนหมุนเวียนสำหรับคนพิการกู้ยืมไปประกอบอาชีพ
13. ส่งเสริมช่วยเหลือคนพิการให้สามารถประกอบอาชีพได้
14. สงเคราะห์ครอบครัวคนพิการด้านการเงิน เครื่องอุปโภค บริโภคที่จำเป็น
15. สนับสนุนแผนงานและโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านอาชีพ โดยส่งเสริมการเตรียมทักษะอาชีพ การอบรมและฝึกอาชีพ การปรับปรุงขยายกิจการศูนย์ฝึกอาชีพ และโรงงานในอารักขา รวมทั้งการฝึกและประกอบอาชีพโดยชุมชน

16. สนับสนุนแผนงานและโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการแพทย์ ในการดำเนินงานป้องกันความพิการการรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และ ประดิษฐ์พัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์ และเครื่องช่วยคนพิการประเภทต่าง ๆ

17. สนับสนุนแผนงานและโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษาในการ ดำเนินการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ การผลิตอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนสำหรับคนพิการและการ ให้ทุนการศึกษาแก่คนพิการที่มีฐานะยากจน

18. สนับสนุนแผนงานและโครงการค้นคว้า ศึกษา วิจัย และผลิตเอกสารทาง วิชาการ

19. สนับสนุนแผนงานและโครงการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานฟื้นฟูสมรรถภาพ คนพิการทุกสาขา โดยให้การอบรมและแนะนำการปฏิบัติงานเพื่อเสริมสมรรถนะของบุคลากร

20. สนับสนุนด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน

21. สนับสนุนแผนงานและโครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อคนพิการ

22. สนับสนุนแผนงานและโครงการปรับปรุงแก้ไขสิ่งอำนวยความสะดวก และ บริการที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

23. สนับสนุนหน่วยงานหรือองค์กรของรัฐและเอกชน หรือทุนความที่ให้ความ ช่วยเหลือด้านกฎหมาย ตลอดจนการดำเนินคดีแก่คนพิการ

24. สนับสนุนการดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหา ผลประโยชน์ของกองทุน

25. ใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค

26. ใช้จ่ายในการบริหารงานของกองทุน

27. ใช้จ่ายเพื่อกิจการอื่นที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่คนพิการ ตามที่คณะกรรมการ ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเห็นชอบ

ข้อ 9 ให้นำเงินกองทุนไปหาผลประโยชน์ได้ดังต่อไปนี้

28. ฝากไว้กับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ

29. ซื้อพันธบัตรรัฐบาล

30. ซื้อตราสารการเงินอื่นตามที่กระทรวงการคลังเห็นชอบ

31. ดำเนินการอื่นตามที่กระทรวงการคลังเห็นชอบ

ข้อ 10 ให้สำนักงานจัดทำประมาณการรายรับ รายจ่ายประจำปีของกองทุนเสนอ คณะกรรมการเพื่อเสนอกระทรวงการคลังพิจารณาอนุมัติ ภายในระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ข้อ 11 ให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ
สั่งจ่ายเงินของกองทุน

ข้อ 12 เงินกองทุนที่สำนักงานได้รับให้ถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

32. ให้เปิดบัญชีเงินฝากไว้ที่กระทรวงการคลัง เรียกว่า “บัญชีกองทุนฟื้นฟู
สมรรถภาพคนพิการ”

33. เพื่อความคล่องตัวในการบริหารงานกองทุนให้สำนักงานเปิดบัญชีเงิน
ฝากไว้กับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ภายในวงเงินและเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังให้ความเห็นชอบ

34. การเบิกเงิน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การฝากเงิน การนำ
ส่งเงิน รวมทั้งการพัสดุ ให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยการนั้นโดยอนุโลม

35. ให้จัดทำบัญชีตามระบบบัญชีของทางราชการ

36. ให้เปิดบัญชีปีละหนึ่งครั้งตามปีงบประมาณ และให้จัดทำงบการเงินพร้อม
ทั้งรายละเอียดส่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อตรวจสอบรับรองภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับตั้ง
แต่วันสิ้นงวดบัญชี

37. เมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบและรับรองแล้ว ให้ส่งสำเนางบ
การเงินดังกล่าวให้กรมบัญชีกลาง และสำนักงบประมาณเพื่อทราบต่อไป

ข้อ 13 ให้หน่วยงานตรวจสอบภายในของกรมประชาสัมพันธ์ดำเนินการตรวจสอบ
เกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของกองทุน แล้วรายงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละ
สองครั้ง

ข้อ 14 การปฏิบัติอื่นใดซึ่งมิได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ปฏิบัติตามระเบียบของทาง
ราชการโดยอนุโลม

ข้อ 15 ให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2536

นายเด่น ไต๊ะมีนา

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประธานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

ระเบียบกรมประชาสงเคราะห์
ว่าด้วยการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพคนพิการ

พ.ศ. 2539

ด้วยกรมประชาสงเคราะห์ได้ดำเนินการจัดสวัสดิการให้มีเบี้ยยังชีพช่วยเหลือคนพิการ เพื่อส่งเสริมให้คนพิการได้อยู่กับครอบครัวหรือชุมชนตลอดไป ดังนั้น เพื่อให้การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพคนพิการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว กรมประชาสงเคราะห์โดยคำแนะนำของคณะกรรมการพิจารณาเงินเบี้ยยังชีพสำหรับคนพิการ และด้วยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง จึงได้กำหนดระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ ว่าด้วยการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพคนพิการ พ.ศ. 2539”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2539 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ในระเบียบนี้

“คนพิการ” หมายความว่า คนพิการที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และมีความพิการจนไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้

“ครอบครัว” หมายความว่า บรรดาผู้ดูแลคนพิการ เช่น บิดา มารดา บุตร สามี ภรรยา ญาติพี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดในบ้านหรือชุมชนที่คนพิการอยู่ แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่ารวมถึงสถานสงเคราะห์ หรือองค์กรที่ดำเนินการในลักษณะเดียวกัน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการพิจารณาเบี้ยยังชีพสำหรับคนพิการ สำหรับในกรุงเทพมหานคร หรือคณะอนุกรรมการสาขาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการประจำจังหวัด สำหรับในส่วนภูมิภาค แล้วแต่กรณี ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ กรมประชาสงเคราะห์ หรือสำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัดแล้วแต่กรณี

ข้อ 4 คนพิการที่จะได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพคนพิการตามระเบียบนี้ ต้องเป็นผู้มีฐานะยากจนอาศัยอยู่ตามลำพังหรืออยู่ในครอบครัวที่มีฐานะยากจน โดยรายได้เฉลี่ยต่อคนต่ำกว่าเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว

การคัดเลือกคนพิการตามวรรคหนึ่ง ต้องคัดเลือกให้ได้จำนวนคนไม่เกินวงเงินงบประมาณที่ได้รับ หากคนพิการนั้นขาดคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพคนพิการ หรือพิจารณาเห็นว่าหากจ่ายเงินเบี้ยยังชีพคนพิการรายได้อีกต่อไปจะไม่เกิดประโยชน์ต่อคนพิการรายนั้นเท่าที่ควร ก็ให้สำนักงานนำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาสั่งระงับการจ่ายเบี้ยยังชีพคนพิการรายดังกล่าวต่อไป

ข้อ 5 การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพคนพิการให้แก่คนพิการที่ได้รับการคัดเลือก ตามข้อ 4 คนพิการจะต้องเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารในนามของคนพิการ หรือหากคนพิการไม่สามารถเปิดบัญชีเงินฝากได้ ก็ให้คนพิการและหรือสำนักงานคัดเลือกบุคคลในครอบครัวเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารเพื่อรับโอนเงินแทนคนพิการนั้น แล้วแจ้งรายละเอียดชื่อและสาขาของธนาคาร ตลอดจนประเภทเงินฝากและเลขที่บัญชีให้สำนักงานทราบ เพื่อสำนักงานจะได้จ่ายเงินเบี้ยยังชีพคนพิการโดยวิธีการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของคนพิการหรือบุคคลในครอบครัวดังกล่าวเดือนละ 500 บาท เป็นประจำทุกเดือน จนคนพิการนั้นตาย ภายใต้บังคับแห่งข้อ 8 หรือคณะกรรมการมีมติให้ระงับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพคนพิการ

ก่อนที่สำนักงานจะโอนเงินเบี้ยยังชีพคนพิการในงวดแรกเข้าบัญชีของคนพิการหรือบุคคลในครอบครัวที่เปิดบัญชีเงินฝากรับโอนเงินแทนคนพิการ จะต้องมียังหนังสือจากข้าราชการตั้งแต่ระดับ 3 หรือเทียบเท่า หรือผู้มียศตั้งแต่ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี หรือร้อยตำรวจตรีขึ้นไป หรือบุคคลที่น่าเชื่อถือรับรองต่อสำนักงานว่า หากคนพิการหรือบุคคลในครอบครัวที่เปิดบัญชีเงินฝากรับโอนเงินแทนคนพิการนั้นตาย จะแจ้งให้สำนักงานทราบภายใน 3 วัน นับแต่วันตาย

การแจ้งรายละเอียดบัญชีเงินฝาก และการมีหนังสือรับรอง ให้ทำตามแบบที่อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์กำหนด

ข้อ 6 กรณีส่วนราชการผู้เบิกวงฎีกาเบิกเงินจากสำนักงานคลังจังหวัด หรือสำนักงานคลังจังหวัด ณ อำเภอ ให้แสดงรายการในช่อง “รายการ” หลังฎีกาว่าเบิกจ่ายเป็นเงินเบี้ยยังชีพคนพิการ และจำนวนคนพิการที่มีอยู่จริง กับแสดงจำนวนเงินที่ขอเบิก และไม่ต้องมีเอกสารประกอบฎีกา

กรณีส่วนราชการผู้เบิกจ่ายเงินเบี้ยยังชีพแก่คนพิการ ให้ใช้หลักฐานของธนาคารที่แจ้งการโอนเงินเบี้ยยังชีพเข้าบัญชีเงินฝากของคนพิการเป็นหลักฐานการจ่ายเงิน

ข้อ 7 ในเดือนตุลาคมของทุกปี คนพิการที่มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพคนพิการ หรือคนพิการและบุคคลในครอบครัวที่เปิดบัญชีเงินฝากรับโอนเงินแทนคนพิการ แล้วแต่กรณี จะต้องแสดงต่อสำนักงาน หากไม่สามารถแสดงตนได้ ก็ให้ส่งหนังสือรับรองการมีชีวิตอยู่ ซึ่งรับรองโดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายทะเบียนท้องถิ่น หรือข้าราชการตั้งแต่ระดับ 3 หรือเทียบเท่า หรือผู้มียศ

ตั้งแต่ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี หรือร้อยตำรวจตรีขึ้นไป แจ้งต่อสำนักงานว่าคนพิการที่มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพคนพิการ หรือคนพิการและบุคคลในครอบครัวที่เปิดบัญชีเงินฝากรับโอนเงินแทนคนพิการนั้น ยังมีชีวิตอยู่

สำนักงานจะโอนเงินเบี้ยยังชีพคนพิการให้แก่คนพิการหรือบุคคลในครอบครัวนั้นไม่ได้ จนกว่าจะมีการแสดงตน หรือรับหนังสือรับรองการมีชีวิตตามวรรคหนึ่งแล้ว

การมาแสดงตนและการรับรองการมีชีวิตให้ทำตามแบบที่อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์กำหนด

ข้อ 8 กรณีคนพิการผู้มีสิทธิตามระเบียบนี้เปิดบัญชีเงินฝากรับโอนเงินเบี้ยยังชีพคนพิการ ในนามของตนเองตายก่อนที่สำนักงานจะโอนเงินเบี้ยยังชีพคนพิการไม่ว่าจะถึงงวดเดือนก็ตาม การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพคนพิการสำหรับงวดเดือนนั้น ๆ ให้เป็นอันระงับ แต่ถ้าได้คัดเลือกให้บุคคลในครอบครัวเปิดบัญชีเงินฝากรับโอนเงินแทนคนพิการ ซึ่งได้แจ้งรายละเอียดบัญชีเงินฝากและมีหนังสือรับรองตามข้อ 5 ส่งสำนักงานแล้วก่อนคนพิการตาย กรณีเช่นนี้ให้โอนเงินเบี้ยยังชีพคนพิการเต็มจำนวนจนถึงงวดเดือนที่คนพิการตายให้แก่บุคคลในครอบครัวที่เปิดบัญชีเงินฝากรับโอนเงินแทนคนพิการนั้น

ถ้าบุคคลในครอบครัวที่เปิดบัญชีเงินฝากรับโอนเงินแทนคนพิการตายก่อนคนพิการ ให้คนพิการและหรือสำนักงานคัดเลือกบุคคลอื่นในครอบครัวคนพิการทำหน้าที่แทนบุคคลในครอบครัวที่ตายทันทีแล้วดำเนินการตามข้อ 5 โดยอนุโลม

การปฏิบัติตามข้อนี้ให้สำนักงานรายงานคณะกรรมการในการประชุมครั้งต่อไปเพื่อทราบด้วย

ข้อ 9 ให้สำนักงานมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

9.1 ตรวจสอบและรายงานคุณสมบัติคนพิการกับครอบครัวคนพิการ ซึ่งอยู่ในเขตจังหวัดที่สำนักงานรับผิดชอบเสนอต่อคณะกรรมการ

9.2 ตรวจสอบหนังสือแจ้งรายละเอียดและหนังสือรับรองตามระเบียบนี้ และเบิกจ่ายเงินเบี้ยยังชีพคนพิการ โอนให้แก่คนพิการที่มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพหรือบุคคลในครอบครัวนั้น

9.3 เก็บรักษาหลักฐานการโอนเงินเบี้ยยังชีพคนพิการไว้สำหรับการตรวจสอบ

9.4 จัดทำรายละเอียดการเบิกจ่ายเงินเบี้ยยังชีพคนพิการ ตามแบบที่อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์กำหนด

ข้อ 10 การเบิกจ่ายเงินเบี้ยยังชีพคนพิการที่มีได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

ข้อ 11 ให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2539

นายอำพล สิงห์โกวินท์
อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

จากพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 มาตราที่ 4 ได้กำหนดความหมายของคำว่า พิการ ไว้ดังนี้

คนพิการ หมายถึง คนที่มีความผิดปกติหรือบกพร่องทางร่างกายสติปัญญา หรือทางจิตใจ ตามประเภทหรือตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีหน้าที่โดย ตรงตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ได้ออกกฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2537) กำหนดประเภท และหลักเกณฑ์คนพิการโดยสรุปดังนี้

ประเภทคนพิการที่เข้าข่ายตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ประกอบด้วยคนพิการ 5 ประเภท คือ

1. คนพิการทางการมองเห็น
 2. คนพิการทางการได้ยินหรือการสื่อความหมาย
 3. คนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว
 4. คนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม
 5. คนพิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้
- และสรุปหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการมองเห็น ดังนี้

คนพิการ ทางการมองเห็น ได้แก่คนที่มีสายตาข้างที่ต่ำกว่าเมื่อใช้แว่นตาสายตารวมตาแล้วมองเห็นน้อยกว่า 6/18 หรือ 20/70 ลงไปจนมองไม่เห็นแม้แต่แสงสว่าง หรือคนที่มีสายตาแคบกว่า 30 องศา

คนที่มองเห็น 6/18 หรือ 20/70 หมายถึง ถ้าคนปกติมองเห็นวัตถุได้ชัดในระยะ 18 เมตร ถึง 70 ฟุต คนพิการทางการมองเห็นจะเห็นได้ชัดในระยะ 6 เมตร หรือ 20 ฟุต ซึ่งคนปกติทั่วไปจะมีการมองเห็น 20/20 หมายความว่า คนทั่วไปมองเห็น

วัตถุซึ่งอยู่ในระยะ 20 ฟุต ได้ชัดเจนในระยะ 20 ฟุต และคนที่มียาตาแคบกว่า 30 องศา หมายถึง คนที่เมื่อมองวัตถุจะมีความกว้างของเส้นผ่านศูนย์กลางทำมุมน้อยกว่า 30 องศา ซึ่งคนปกติทั่วไปจะมองเห็นในมุมกว้าง 180 องศา

มีผู้ให้คำจำกัดความหรือคำนิยาม ของคนที่มีความพิการทางการมองเห็น หรือบางท่านเรียกว่า คนที่มีความพิการทางสายตา ไว้หลายอย่างขึ้นอยู่กับว่าจะให้คำนิยามในแง่ใด ในแง่กฎหมายการศึกษา หรืออาชีพ เช่น ผดุง อารยะวิญญู (2523, น. 45) ได้ให้คำนิยามไว้ดังนี้

คนตาบอด คือคนที่มองไม่เห็น ไม่มีสายตา หรือมีสายตาหลงเหลืออยู่บ้างแต่น้อยมาก มีสายตาไม่มากกว่า 20/20 ฟุตหรือ 6/60 เมตร ในดวงตาข้างที่ดีกว่า

บุคคลที่มีสายตาปกติสามารถมองเห็นวัตถุใดวัตถุหนึ่งในระยะ 200 ฟุต หรือ 60 เมตรได้อย่างชัดเจน แต่ถ้าบุคคลใดเห็นวัตถุนั้นในระยะไม่ถึง 20 ฟุต หรือ 6 เมตร ก็ถือว่าบุคคลนั้นเป็นคนตาบอด บุคคลที่มีลานสายตาแคบ เป็นมุมไม่เกิน 20 องศา แม้จะมองเห็นก็จัดว่าเป็นคนตาบอด

ลานสายตา (Visual Field) หมายถึงบริเวณที่สายตาสามารถมองเห็น คนปกติมองเห็นได้ในช่วง 180 องศา ดังนั้นลานสายตาคนปกติคือ 180 องศา

คนตาบอดบางส่วน (Partially Sighted หรือ Partially Blind) หมายถึงบุคคลที่ไม่ใช่คนตาบอดสนิท สามารถมองเห็นบ้าง แต่มองเห็นไม่มากนัก มีสายตาเพียง 20/70 หรือน้อยกว่า ในดวงตาข้างที่ดีกว่า วัดสายตาหลังจากที่แก้ไขแล้ว (หลังจากสวมแว่นตา หรือแว่นขยายแล้ว) นั่นคือ บุคคลนั้นสามารถมองเห็นวัตถุ หรือสิ่งของในระยะไม่เกิน 70 ฟุต

จากคู่มือการจัดการเรียนร่วม (2527, น. 4) กล่าวถึง เด็กที่มีความพิการทางการมองเห็นว่า หมายถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา เป็นเหตุให้การมองเห็นไม่ชัดเจน มี 2 ประเภทคือ

1. เด็กที่ตาเห็นเลือนลาง (Low Vision) หมายถึง เด็กซึ่งตาข้างที่ดีกว่าเมื่อใส่แว่นตาธรรมดา
2. เห็นน้อยกว่า 6/36 ลงไปจนถึง 3/60 หรือมีลานสายตาโดยเฉลี่ยแคบกว่า 10 องศา
3. เด็กตาบอด (Blind) หมายถึง เด็กที่มีตาข้างที่ดีกว่าภายหลังจากการที่ได้รับการแก้ไขแล้วเห็นน้อยกว่า 3/61 หรือลานสายตา โดยเฉลี่ยแคบกว่า 10 องศาไปจนถึงมองไม่เห็นแม้แต่แสงสว่าง องค์การอนามัยโลก ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับคนที่มีความพิการทางการมองเห็น ไว้ดังนี้ (Jill Keeffe, 1995, p. 3)

1. คนสายตาปกติ (Normal Vision) คนระดับการมองเห็นได้ชัดระหว่าง 6/6 ถึง 6/18 ในสายตาข้างที่ได้รับการแก้ไขแล้ว

2. คนที่มองเห็นเลือน (Low Vision) คือคนที่มีระดับการมองเห็นได้ชัดตั้งแต่ 3/60 ขึ้นไป แต่น้อยกว่า 6/18 หรือลานสายตาอย่างน้อย 20 องศา ข้างที่ได้รับการแก้ไขแล้ว

3. คนตาบอด (Blind) คือคนที่มีระดับการมองเห็นได้ชัดน้อยกว่า 3/60 หรือลานสายตาแคบกว่า 10 องศาในสายตาข้างที่ได้รับการแก้ไขแล้ว

จะเห็นว่าการให้คำจำกัดความ หรือคำนิยามของคนที่มีความพิการทางสายตา หรือการมองเห็น ทั้งตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 หรือคำนิยามที่นักศึกษาทั่วไปหรือองค์การอนามัยโลกให้ไว้ก็ดี แสดงว่า คนพิการเหล่านั้นยังสามารถมีความหลงเหลือของการเห็นอยู่ เขาเหล่านั้นบางคนยังสามารถมองเห็นได้บ้าง เพียงแต่ไม่ดีเท่ากับคนปกติ แม้กระทั่งคนที่ถูกเรียกว่า คนตาบอด เขามิได้มองไม่เห็นโดยสิ้นเชิง แต่อาจจะมองเห็นแสงได้บ้างเล็กน้อย ซึ่งหาก

ต้องการแยกให้เห็นชัดเจนตามแบบสากล สามารถแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. คนตาบอด (Blind)

2. คนที่ตาบอดบางส่วน (Partially Blind) หรือคนที่มองเห็นเลือนกลาง (Low Vision) ซึ่งปัจจุบันนิยมใช้เรียกว่าคนที่มองเห็นเลือนกลาง (Low Vision) มากกว่า

อย่างไรก็ตาม การวินิจฉัยว่าบุคคลใดเข้าข่ายความพิการหรือไม่นั้น กฎกระทรวงระบุว่าต้องให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม คือ แพทย์ที่สังกัดโรงพยาบาลของกระทรวง ทบวง กรม หรือโรงพยาบาลรัฐวิสาหกิจ และโรงพยาบาลอื่น ๆ ที่กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศกำหนดให้เป็นผู้วินิจฉัยความพิการพร้อมออกเอกสารรับรองความพิการ ตามแบบที่แนบท้ายกฎกระทรวง